

QUR'ANISCHE WERELDVISIE

GIDS VOOR HET LEVEN IN EEN GEBROKEN WERELD

"Een thematische reis door de Qur'an voor de moderne mens"

Rogiest Riyad Georges Hubert

Inhoudsopgave

Voorwoord	13
Introductie	15
Thema 1: De Fundamenten van het Geloof: De Vijf Zuilen in een Qur'anisch Perspectief.....	17
Hoofdstuk 1 – De Basis – Wij zijn Slaven van Allah	17
1.1 Observatie.....	17
1.2 Qur'anverzen	18
1.3 Hadithreflectie.....	19
1.4 Reflectieve laag.....	19
1.5 Conclusie	20
Hoofdstuk 2 – De Betekenis en het Gewicht van de Shahada.....	21
2.1 Observatie.....	21
2.2 Qur'anverzen.....	22
2.3 Hadithreflectie	23
2.4 Reflectieve laag	24
2.5 Conclusie.....	24
Hoofdstuk 3 – Het Gebed – De Ruggengraat van de Wereldvisie	27
3.1 Observatie.....	27
3.2 Qur'anverzen.....	27
3.3 Hadithreflectie	33
3.4 Reflectieve laag	34
3.5 Conclusie.....	35
Hoofdstuk 4 – Zakat en Sadaqa – Geven is leven	37
4.1 Observatie.....	37
4.2 Qur'anverzen.....	37
4.3 Hadith Reflectie	40
4.4 Reflectieve Laag.....	40
4.5 Conclusie.....	41
Hoofdstuk 5 – Het belang van Qurban – Een daad van overgave en opoffering	43
5.1 Observatie.....	43
5.2 Qur'anverzen.....	43
Vers 2 – Soera Al-Hajj (22:37)	43
5.3 Hadithreflectie	44
5.4 Reflectieve laag	44
5.5 Conclusie.....	45
Hoofdstuk 6 – Ramadan – Vasten zonder Taqwa?.....	47
6.1 Observatie.....	47
6.2 Qur'anverzen.....	48

6.3 Hadithreflectie	49
6.4 Reflectieve laag	50
6.5 Conclusie.....	51
Hoofdstuk 7 – Hadj en ‘Umrah – Tussen Plicht, Uitstel en Innerlijke Transformatie	53
7.1 Observatie.....	53
7.2 Qur’anverzen.....	53
7.3. Hadith Reflectie.....	53
7.4 Reflectieve laag	54
7.5 Conclusie.....	54
Thema 2 – Mentale & spirituele ontwikkeling	55
Hoofdstuk 8 – Tegenslagen: standhouden in de storm	55
8.1 Observatie.....	55
8.2 Qur’anverzen.....	56
8.3 Hadithreflectie	58
8.4 Reflectieve laag	58
8.5 Conclusie.....	60
Hoofdstuk 9 – Depressie, mentale zwakte en rust via de Qur’an	61
9.1 Observatie.....	61
9.2 Qur’anverzen.....	61
Koppeling met Ar-Ra’d (13:28)	63
9.3 Hadithreflectie	63
9.4 Reflectieve laag	64
9.5 Conclusie.....	64
Hoofdstuk 10 – Tawba & Hoop	67
10.1 Observatie	67
10.2 Qur’anverzen	67
10.3 Hadithreflectie.....	68
10.4 Reflectieve laag.....	68
10.5 Conclusie	69
Hoofdstuk 11 – Schaamtecultuur & Familie-eer	71
11.1 Observatie	71
11.2 Qur’anverzen.....	71
11.3 Hadithreflectie	72
11.4 Reflectieve laag	72
11.5 Conclusie.....	73
Hoofdstuk 12 – Jaloezie, Trots & Arrogantie	75
12.1 Observatie	75
12.2 Qur’anverzen	75

12.3 Hadithreflectie.....	76
12.4 Reflectieve laag.....	76
12.5 Conclusie	77
Hoofdstuk 13 – Het Boze Oog, Bijgeloof en Onze Ware Bescherming – Tawakkul en Dhikr..	79
13.1 Observatie	79
13.2 Qur’anverzen	79
13.3 Hadithreflectie.....	80
13.4 Reflectieve laag.....	80
13.5 Conclusie	80
Hoofdstuk 14 – Hypocrisie – De ziekte van dubbele gezichten	83
14.1 Observatie	83
14.2 Qur’anverzen	83
14.3 Hadithreflectie.....	84
14.4 Reflectieve laag.....	84
14.5 Conclusie	85
Hoofdstuk 15 – Individualisme & Egoïsme – de crisis van de nafs.....	87
15.1 Observatie	87
15.2 Qur’anverzen	87
15.3 Hadithreflectie.....	88
15.4 Reflectieve laag.....	88
15.5 Conclusie	89
Hoofdstuk 16 – Genoegzaamheid (Qanā‘ah).....	91
<i>De rijkdom van een tevreden hart</i>	<i>91</i>
16.1 Observatie	91
16.2 Qur’anverzen	91
16.3 Hadithreflectie.....	92
16.4 Reflectieve laag.....	92
16.5 Conclusie	93
Hoofdstuk 17 – Sabr & Dankbaarheid	95
<i>Geduld in tijden van beproeving en shukr in tijden van voorspoed.....</i>	<i>95</i>
17.1 Observatie	95
17.2 Qur’anverzen	95
17.3 Hadithreflectie.....	97
17.4 Reflectieve laag.....	97
17.5 Conclusie	98
Hoofdstuk 18 – Ikhlaṣ: Oprechtheid voor Allah alleen	99
18.1 Observatie	99
18.2 Qur’anverzen	99

18.3 Hadithreflectie	100
18.4 Reflectieve laag.....	100
18.5 Conclusie	101
Hoofdstuk 19 – Waarachtigheid (Ṣidq) – Leven in lijn met je woorden	103
19.1 Observatie	103
19.2 Qur’anverzen	103
19.3 Hadithreflectie.....	104
19.4 Reflectieve laag.....	104
19.5 Conclusie	105
Hoofdstuk 20 – Standvastigheid – Blijven op het Pad van Allah ondanks alles	107
20.1 Observatie.....	107
20.2 Qur’anverzen	107
20.3 Hadithreflectie	108
20.4 Reflectieve laag.....	108
20.5 Conclusie	109
Hoofdstuk 21 – Qawl Ṣadid – De kracht van waarachtig spreken	111
21.1 Observatie	111
21.2 Qur’anverzen	111
21.3 Hadithreflectie.....	112
21.4 Reflectieve laag.....	112
21.5 Conclusie	113
Hoofdstuk 22 – Goed gedrag – de ware kracht van een gelovige	115
22.1 Observatie.....	115
22.2 Qur’anverzen	116
22.3 Hadithreflectie	118
22.4 Reflectieve laag.....	118
22.5 Conclusie.....	119
Thema 3 – Opvoeding, gezin & gemeenschap.....	121
Hoofdstuk 23 – Islamitische Opvoeding in Moderne Tijden	121
<i>Tussen WhatsApp, Netflix en TikTok: hoe voed je kinderen op in taqwa?</i>	121
23.1 Observatie.....	121
23.2 Qur’anverzen	122
23.3 Hadithreflectie	123
23.4 Reflectieve laag.....	123
23.5 Conclusie	124
Het Huwelijk in de Qur’anische Wereldvisie	127
Hoofdstuk 24 – De weg naar het huwelijk	127
24.1 Observatie.....	127

24.2 Qur'anverzen	128
24.3 Hadithreflectie	130
24.4 Reflectieve laag.....	131
24.5 Conclusie	133
Hoofdstuk 25 – Het Doel van het Huwelijk in de Qur'anische Wereldvisie	135
25.1 Observatie.....	135
25.2 Qur'anverzen	135
25.3 Hadithreflectie	136
25.4 Reflectieve laag.....	136
25.5 Conclusie	137
Hoofdstuk 26 – Voorbereiding op het Huwelijk in de Qur'anische Wereldvisie.....	139
26.1 Observatie.....	139
26.2 Qur'anverzen	141
26.3 Hadithreflectie	142
26.4 Reflectieve laag.....	142
26.5 Conclusie	143
Hoofdstuk 27 – Uitdagingen en verantwoordelijkheden binnen het huwelijk	145
27.1 Observatie.....	145
27.2 Qur'anverzen	146
27.3 Hadithreflectie	151
27.4 Reflectieve laag.....	152
27.5 Conclusie	155
Hoofdstuk 28 – Scheiding (ṭalāq) – Tussen genade en grenzen	157
28.1 Observatie.....	157
28.2 Qur'anverzen	158
28.3 Hadithreflectie	160
28.4 Reflectieve laag.....	161
28.5 Conclusie	162
Hoofdstuk 29 – Polygamie in de islam.....	163
29.1 Observatie.....	163
29.2 Qur'anverzen	164
29.3 Hadithreflectie	165
29.4 Reflectieve laag.....	165
29.5 Conclusie	166
Hoofdstuk 30 – Kind huwelijken – tussen traditie, trauma en rechtvaardigheid.....	169
30.1 Observatie.....	169
30.2 Qur'anverzen	170
30.3 Hadithreflectie	171

30.4 Reflectieve laag.....	171
30.5 Conclusie.....	173
Hoofdstuk 31 – Opvoeding van kinderen – Een vergeten amāna.....	175
31.1 Observatie.....	175
31.2 Qur'anverzen.....	176
31.3 Hadithreflectie.....	178
31.4 Reflectieve laag.....	179
31.5 Conclusie.....	180
Hoofdstuk 32 – Ouderschap – Tussen eerbied en misbruik.....	181
32.1 Observatie.....	181
32.2 Qur'anverzen.....	181
32.3 Hadithreflectie.....	183
32.4 Reflectieve laag.....	185
32.5 Conclusie.....	186
Thema 4: Maatschappelijke thema's (wereldbeeld & gedrag).....	187
Hoofdstuk 33 – Cultuur versus Islam: tussen gewoonte en openbaring.....	187
33.1 Observatie.....	187
33.2 Qur'anverzen.....	188
33.3 Hadithreflectie.....	188
33.4 Reflectieve laag.....	189
33.5 Conclusie.....	190
Hoofdstuk 34 – De moskee – tussen gemeenschap en leegte.....	191
34.1 observatie.....	191
34.2 Qur'anverzen.....	192
34.3 Hadithreflectie.....	192
34.4 Reflectieve laag.....	193
34.5 Conclusie.....	194
Hoofdstuk35 – Qur'an-memoriatie en madrassa's – Tussen eer en leegte.....	195
35.1 Observatie.....	195
35.2 Qur'anverzen.....	196
35.3 Hadithreflectie.....	197
35.4 Reflectieve laag.....	198
35.5 Conclusie.....	199
Hoofdstuk 36– Gaza – het geweten van de Ummah.....	201
36.1 Observatie.....	201
36.2 Qur'anverzen.....	204
36.3 Hadithreflectie.....	206
36.4 Reflectieve laag.....	207

36.5 Conclusie.....	208
Hoofdstuk 37 – Materialisme & Consumptiegedrag – Wanneer bezit een afgod wordt.....	211
37.1 Observatie.....	211
37.2 Qur’anverzen.....	212
37.3 Hadithreflectie.....	214
37.4 Reflectieve laag.....	214
37.5 Conclusie.....	215
Hoofdstuk 38 – Sociale rechtvaardigheid & Ongelijkheid – De Ummah en haar zwaksten....	217
38.1 Observatie.....	217
38.2 Qur’anverzen.....	217
38.3 Hadithreflectie.....	218
38.4 Reflectieve laag.....	218
38.5 Conclusie.....	219
Hoofdstuk 39 – Media, beeldvorming & beïnvloeding – Wie controleert jouw blik?.....	221
39.1 Observatie.....	221
39.2 Qur’anverzen.....	222
39.3 Hadithreflectie.....	223
39.4 Reflectieve laag.....	223
39.5 Conclusie.....	224
Hoofdstuk 40 – Verslaving (sociale media, gaming, pornografie).....	225
40.1 Observatie.....	225
40.2 Qur’anverzen.....	227
40.3 Hadithreflectie.....	228
40.4 Reflectieve laag.....	228
40.5 Conclusie.....	229
Hoofdstuk 41 – Identiteit in het Westen.....	231
41.1 Observatie.....	231
41.2 Qur’anverzen.....	231
41.3 Hadithreflectie.....	232
41.4 Reflectieve laag.....	232
41.5 Conclusie.....	233
Hoofdstuk 42 – Kapitalisme en individualisme – bezit en de illusie van veiligheid.....	235
42.1 Observatie.....	235
42.2 Qur’anverzen.....	236
42.3 Hadithreflectie.....	238
42.4 Reflectieve laag.....	238
42.5 Conclusie.....	239
Hoofdstuk 43 – Islamitische Economie – Integriteit & Verantwoording.....	241

43.1 Observatie.....	241
43.2 Qur'anverzen	243
43.3 Hadithreflectie	246
43.4 Reflectieve laag.....	247
43.5 Conclusie.....	248
Hoofdstuk 44 – Eenheid van de Ummah – Verdeeldheid als ziekte, Eenheid als geneesmiddel	249
44.1. Observatie.....	249
44.2 Qur'anverzen	249
44.3 Hadithreflectie	250
44.4 Reflectieve laag.....	250
44.5 Conclusie.....	252
Hoofdstuk 45 – Omgaan met Andersgelovigen – Balans tussen trouw aan geloof en rechtvaardigheid naar de ander.....	253
45.1 Observatie.....	253
45.2 Qur'anverzen	254
45.3. Hadithreflectie	254
45.4 Reflectieve laag.....	254
45.5 Conclusie.....	255
Hoofdstuk 46 – Kennis – Sleutel tot wereldse verantwoordelijkheid en religieuze groei	257
46.1 Observatie.....	257
46.2 Qur'anverzen	258
46.3 Hadithreflectie	260
46.4 Reflectieve laag.....	260
46.5 Conclusie.....	261
Hoofdstuk 47 – Gelijkwaardig, niet identiek – mannen- en vrouwenrollen in de Qur'an	263
47.1 Observatie.....	263
47.2 Qur'anverzen	264
47.3 Hadithreflectie	265
47.4 Reflectieve laag.....	266
47.5 Conclusie.....	267
Hoofdstuk 48 – Zina & seksuele verleiding – De normalisatie van begeerte	269
48.1 Observatie.....	269
48.2 Qur'anverzen	270
48.3 Hadithreflectie	272
48.4 Reflectieve laag.....	273
48.5 Conclusie.....	274
Hoofdstuk 49 – De hoofddoek en de Qur'anische wereldvisie	275
49.1 Observatie.....	275

49.2 Qur'anverzen	275
49.3 Hadithreflectie	277
49.4 Reflectieve laag.....	277
49.5 Conclusie	278
Hoofdstuk 50 – LGBTQ + – Tussen barmhartigheid en grensbewustzijn	279
50.1 Observatie.....	279
50.2 Qur'anverzen	279
50.3 Hadithreflectie	281
50.4 Reflectieve laag.....	281
50.5 Conclusie	282
Hoofdstuk 51 – Milieu & Dierenrechten.....	285
51.1 Observatie	285
51.2 Qur'anverzen	285
51.3 Hadithreflectie.....	287
51.4 Reflectieve laag.....	287
51.5 Conclusie	288
Van Woord naar Daad – Slotbeschouwing.....	289
Slot.....	293
Bijlagen	295
Glossarium van Belangrijke Termen.....	295
Biografieën van de Geleerden	296
Bronnenlijst	297
Qur'an en Tafsir.....	297
Hadithverzamelingen	297
Klassieke Theologie en Ethiek.....	297
Moderne Werken en Bronnen	297
Maatschappelijke en Psychologische Bronnen.....	298
Epiloog	297

Voorwoord

In de naam van Allah, de Meest Barmhartige, de Meest Genadevolle.

Wat je nu leest is ontstaan uit gesprekken onderweg – gesprekken met jongeren, moeders, ouderen. In **de dorre vlaktes van Tsjaad**, in **de vergeten dorpen van Afrika**, in **de drukte van vluchtelingenkampen**. Ik zag kinderen in weeshuizen op Lombok glimlachen, ik bad met ouderen in afgelegen moskeeën in Indonesië, en ik hoorde de takbīr weerklinken onder de bommenregen in **Gaza**.

Als theoloog, hafiz en islamleerkracht in België kon ik het niet bij theorie laten. Ik reisde, luisterde, bouwde, deelde, niet om de wereld te veranderen, maar om haar te begrijpen in het licht van de **Qur'an**. Mijn werk met **Gardens of the Sincere**, actief in meer dan 45 landen, bracht me oog in oog met rauwe realiteit én met de diepe vragen van jongeren, opvoeders en gemeenschappen wereldwijd.

Wat ik in al die jaren heb geleerd, is dit: **veel mensen begrijpen de Qur'an niet zoals het bedoeld is, en verwarren cultuur met openbaring**. Daardoor ontstaan frustraties, misverstanden, en vooral een grote afstand tussen de mens en de goddelijke boodschap.

Dit boek is mijn antwoord. Een **thematische zoektocht naar de Qur'anische wereldvisie**, een lens waardoor we thema's bekijken waarover vaak wordt gezwegen. Zoals de impact van zina in een tijdperk van overprikkeling en het isolement van jongeren die zoeken naar zingeving en verbondenheid. Zoals de schaamtecultuur die generatie op generatie wordt doorgegeven, en de spirituele onverschilligheid van onze gemeenschap ten opzichte van het lijden in Gaza.

In elk hoofdstuk komen verzen uit de **Qur'an** aan bod, steeds vergezeld van inzichten uit de **klassieke tafsīr** – zoals van **Ibn 'Ashūr**, **Al-Qurṭubī** en **Ar-Rāzī**. Daarnaast gebruik ik ook zorgvuldig geselecteerde **ḥadīth**, die de boodschap van het hoofdstuk versterken zonder het te overladen.

Wat dit boek bijzonder maakt, is de **reflectieve laag** die telkens volgt. Daarin vertaal ik de inzichten naar concrete realiteiten van **opvoeding, onderwijs en gemeenschapswerk**. Elk hoofdstuk sluit af met een **korte, duidelijke conclusie** die uitnodigt tot **actie en zelfreflectie**.

Ik wil erbij vermelden dat dit boek **niet volledig** pretendeert te zijn. Om het toegankelijk te houden, heb ik per hoofdstuk gekozen voor **een beperkte selectie van verzen, hadith en geleerden**. Ik ben me ervan bewust dat er nog meer bronnen zijn die relevant zouden kunnen zijn. Maar ik heb gekozen voor datgene wat **het meest passend is binnen de context** en boodschap van dit werk.

Dit boek is geschreven voor **onderwijzers, studenten, hulpverleners, jongeren, ouders, zoekenden** – voor iedereen die durft te denken en durft te voelen. Het is een uitnodiging om de Qur'an niet alleen te reciteren, maar te **begrijpen, te beleven en toe te passen**, ook in de moeilijke gesprekken die onze gemeenschap te lang heeft vermeden.

Moge Allah dit werk zegenen, onze harten openen voor Zijn Woord, en deze pagina's maken tot een bron van leiding, moed en vernieuwing. Ameen.

Introductie

De Qur'an is niet enkel een boek van aanbedding; het is een openbaring die een **volledige wereldvisie** aanbiedt, een kader waarin de mens, het leven, de dood, rechtvaardigheid, kennis, seksualiteit, economie en samenleven hun plaats vinden. In de eerste eeuwen van de Islam leidde die wereldvisie tot beschaving, tot evenwicht, tot menselijkheid. Vandaag echter ervaren veel moslims, jong en oud, een toenemende **vervreemding**: tussen wat in de Qur'an staat, en wat ze in hun dagelijks leven meemaken.

Deze vervreemding is het gevolg van meerdere factoren. Enerzijds is er **gebrek aan contextuele duiding en thematisch onderwijs**. Anderzijds heerst in vele gemeenschappen een verstikkende stiltecultuur, waar complexe, ongemakkelijke of gevoelige onderwerpen **niet bespreekbaar zijn**. Dat leidt tot religieuze vervlakking, dubbele standaarden en jongeren die afhaken, niet uit opstand, maar uit verwarring.

Tijdens mijn vele reizen met *Gardens of the Sincere*, heb ik iets opmerkelijks gezien. Wij blijven voedselpakketten uitdelen, offers slachten, kleding geven, ziekenhuizen steunen; en dat is nobel, ja. Maar vaak voelt het als dweilen met de kraan open. Waarom zijn er zoveel weeskinderen? Waarom blijven we generaties voeden zonder verandering?

In sommige dorpen zie je mensen gewoon wachten op hun vlees tijdens Eid, zonder enige inspanning, omdat ze weten dat het toch wel komt. De mentaliteit verandert. **Sadaqa wordt een gewoonte aan de ontvangende kant, zonder dat we mensen in staat stellen om zelfvoorzienend te worden**. We moeten méér doen dan alleen geven; we moeten mensen **aan het werk zetten, hun zelfvertrouwen herstellen, en de oorzaken aanpakken, niet enkel de symptomen**.

Daarom geloven we ook in **structurele verandering op lange termijn**. Naast directe hulp en bewustmaking via boeken zoals dit, willen we als organisatie investeren in de **oprichting van opleidingscentra, scholen en zelfs universiteiten**; plekken waar de volgende generatie wordt gevormd met een heldere visie, intellectuele weerbaarheid en spirituele diepgang. Want alleen als we de mentaliteit veranderen, kunnen we de toekomst veranderen.

En daar komt de Qur'an opnieuw in beeld. Want zonder een innerlijke verandering, van bewustzijn, van verantwoordelijkheid, van opvoeding, verandert er niets. **Liefdadigheid is waardevol, maar alleen wanneer het de mens opbouwt en richting geeft**.

Dit boek is ontstaan uit een diepe overtuiging: de **Qur'an biedt een wereldvisie**, niet alleen een verzameling rituelen of regels, maar een **volledig kader om het leven te begrijpen en vorm te geven**.

In plaats van een traditionele benadering per soera of onderwerp, kiest dit werk voor een **thematische reis** door de Qur'an: van **gezin tot samenleving, van spiritualiteit tot engagement, van innerlijke strijd tot maatschappelijke verantwoordelijkheid**. Elk hoofdstuk vertrekt vanuit **actuele observaties**, vaak gebaseerd op persoonlijke ervaringen in België, Afrika en Azië, en wordt vervolgens verdiept door verzen uit de Qur'an, aangevuld met de inzichten van klassieke geleerden zoals **Ibn 'Ashūr, Al-Qurṭubī en Ar-Rāzī**.

We behandelen thema's waar zelden aandacht voor is in moskeeën of onderwijs:

- De normalisering van zina in een wereld van overprikkeling,
- De stilte rond geestelijke leegte en identiteitscrises bij jongeren,
- De misinterpretatie van polygamie en genderrollen,
- Het maatschappelijk falen tegenover het lijden van de Oemma, zoals in Gaza,
- De spanning tussen cultuur en religie, tussen traditie en waarheid.

De Qur'an komt in dit boek niet naar voren als een symbolisch boek op de kast, maar als **een licht, een lens en een gids** die de moeilijkste vragen durft te beantwoorden.

Dit werk richt zich tot **jongeren, ouders, opvoeders, imams, hulpverleners, docenten en studenten**, iedereen die niet alleen de Qur'an wil reciteren, maar **wil begrijpen, beleven en toepassen**, ook als het confronterend of ongemakkelijk wordt.

Want pas wanneer we durven kijken naar onze zwaktes, kunnen we bouwen aan een Ummah die niet alleen gelooft, maar ook **leeft met inzicht, barmhartigheid en kracht**.

Moge dit werk bijdragen aan bewustwording, kennis, en bovenal: *terugkeer naar het Woord van Allah als leidraad voor hoofd én hart.*

Thema 1: De Fundamenten van het Geloof: De Vijf Zuilen in een Qur'anisch Perspectief

Hoofdstuk 1 – De Basis – Wij zijn Slaven van Allah

In een tijd waarin vrijheid als hoogste goed wordt beschouwd, klinkt het woord "slaaf" hard, ouderwets, zelfs ongemakkelijk. En toch is het de kern van onze identiteit als gelovigen. De Qur'an leert ons dat we geen autonoom bezit zijn, **maar dienaren** – *'abid* – van Degene die ons geschapen heeft.

"إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ"

"U alleen aanbidden wij, en U alleen vragen wij om hulp."

(*Surah Al-Fatiba*, 1:5)

"قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ"

"Zeg: Voorwaar, mijn gebed, mijn offer, mijn leven en mijn dood behoren tot Allah, de Heer der werelden."

(*Surah Al-An'am*, 6:162)

De betekenis van 'ubudiyah (slavernij aan Allah) is dat wij ons **volledig onderwerpen** aan Zijn wil, in overgave, gehoorzaamheid, liefde en afhankelijkheid. Het is een **eer**, geen vernedering. Want in slavernij aan Allah ligt de **enige echte vrijheid** – bevrijding van afgoden, van verlangens, van sociale druk, van innerlijke slavernij aan de wereld.

1.1 Observatie

Tijdens mijn reizen in Afrika en Azië zag ik jongeren die zich urenlang verliezen in hun smartphones, families die ruzie maken om geld, en jongeren die geen gebed verrichten maar alles weten over trends, games of voetbalstatistieken. Ook in België zie ik islamitische jongeren die zichzelf "**vrij**" **achten**, maar hun tijd, gedachten en identiteit laten beheersen door algoritmes, likes en entertainment.

Tijdens een bezoek aan Maleisië sprak ik met een jonge man, pas getrouwd, taxichauffeur. Hij zei: "Ik heb geen tijd om te bidden, ik moet werken." Maar uit ons gesprek bleek dat hij ook tijd maakt om extra te rijden, uit vrije wil, niet uit noodzaak. Wat zegt dat over **onze prioriteiten**?

In een dorp nabij Ouagadougou in Burkina Faso, kwamen wij aan om offers te slachten en vlees te verdelen. De mannen uit het dorp bleven in de schaduw zitten terwijl wij en onze teamleden het slacht- en verdeelwerk deden. Ze zeiden dat het te heet was. Deze houding, wachten tot anderen het werk doen, is een symptoom van **een mentaliteit die verandering belemmert**.

In Oeganda ontmoette ik een man die zichzelf imam noemde. Hij had een waterput van Gardens of the Sincere, die al volledig was gebouwd met donaties, voorzien van een andere naamkaart, en beweerde tegenover een nieuwe donateur dat hij deze zelf had gerealiseerd. Dit is geen armoede, dit is **spiritueel misbruik**.

Deze slavernij is verraderlijk omdat ze normaal lijkt. Maar elke gewoonte die onze band met Allah ondermijnt, is een ketting om ons hart.

1.2 Qur'anverzen

Vers 1 – Surah Adh-Dhariyat (51:56)

"وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ"

"En Ik heb de djinn en de mens slechts geschapen om Mij te aanbidden."

- **Ibn 'Ashur** benadrukt dat deze vers het **ultieme doel van het menselijk bestaan** samenvat: 'ibadah (aanbidding). Volgens hem betekent 'ibadah niet enkel rituelen zoals bidden of vasten, maar een **diepe innerlijke overgave en gehoorzaamheid** aan Allah in elk aspect van het leven. Hij zegt dat deze vers de **existentiële fundering van het leven** formuleert: het doel van creatie is geestelijke verbondenheid met de Schepper, niet materieel succes.
- **Ar-Razi** stelt dat Allah in deze vers **duidelijk afrekenet met elke alternatieve levensvisie**. Het is niet geld, plezier, status of macht waar het leven om draait – maar aanbidding. Hij legt ook uit dat "liya'budoon" (om Mij te aanbidden) verwijst naar **het kennen van Allah (ma'rifah)**, gebaseerd op de overlevering: "Aanbidding is het kennen van Allah' (العبادة هي المعرفة)." Volgens Ar-Razi begint echte aanbidding bij **kennis van Allah's Namen, eigenschappen en tekenen**, wat leidt tot liefde, vrees en overgave.
- **Al-Qurtubi** interpreteert dit vers als een herinnering aan de ware **prioriteit in het leven**. Hij zegt dat aanbidding het **doel** is waarvoor **alles** in de schepping is **onderworpen** aan de **mens** (zoals voedsel, lucht, aarde), maar de mens is geschapen voor Allah. Hij benadrukt dat 'ibadah zowel **innerlijk als uiterlijk** moet zijn – niet slechts een ritueel zonder hart, maar ook niet enkel een spirituele toestand zonder handeling. Hij waarschuwt dat wie deze bestaansreden vergeet, zijn leven verspilt.

Doel van het leven is aanbidding, niet als beperking, maar als **vervulling van het bestaan**.

Aanbidding is **meer dan rituelen**: het is een levenshouding van erkenning, liefde, gehoorzaamheid en toewijding aan Allah. Wie dit doel negeert, zal dwalen van goal naar goal – maar nooit echte voldoening vinden.

Vers 2 – Surah Al-An'am, (6:162)

"قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ"

"Zeg: Voorwaar, mijn gebed, mijn offers, mijn leven en mijn dood zijn voor Allah, de Heer der Werelden."

- **Ibn 'Ashur** beschouwt dit vers als een **samenvatting van volledige toewijding**. Hij benadrukt dat de opsomming – gebed (ṣalāh), offer (nusuk), leven (maḥyā), en dood (mamāt) – **de volledige bestaanscyclus** van de mens omvat. Voor hem betekent dit dat elke daad, wereldlijk of spiritueel, moet worden verricht **in het bewustzijn van Allah**. Het gaat niet alleen over aanbidding in de moskee, maar ook over levenskeuzes, stervenshouding en zelfs intenties.
- **Ar-Razi** zegt dat dit vers een **statement van pure tawhīd (monotheïsme)** is. Alles wat waarde heeft, van rituelen tot het hele bestaan, is **volledig gewijd aan Allah**. Hij merkt op dat "nusuk" verwijst naar offerhandelingen, maar ook breder begrepen kan worden als **alle vormen van toewijding**, zelfs lijden of opoffering.

Ar-Razi benadrukt dat het vers ook een **ontkenning van shirk** bevat: niets in het leven of de dood behoort toe aan iets of iemand anders dan Allah.

- **Al-Qurtubi** ziet dit vers als de ultieme uitdrukking van **ikhlas (oprechtheid)**. Hij zegt dat het een antwoord is op alle vormen van afgoderij en hypocrisie. Volgens hem leert dit vers de gelovige dat elke ademhaling, elke daad, elke droom en zelfs de manier waarop men sterft, **gekleurd moet zijn door de intentie om Allah te behagen**.

Al-Qurtubi wijst er ook op dat dit vers profetisch is: het is een boodschap van de Profeet ﷺ aan zijn volk én een les voor elke moslim na hem.

Dit vers herinnert ons eraan dat **islam geen onderdeel is van het leven, maar het leven zelf**. Echte overgave betekent dat zelfs onze plannen, keuzes, successen en mislukkingen in het teken staan van Allah. Alleen wanneer al deze aspecten **voor Allah zijn**, wordt het leven zinvol, samenhangend en innerlijk rustgevend.

1.3 Hadithreflectie

Hadith 1:

De Profeet ﷺ zei:

"تَعْسَ عَبْدُ الدِّينَارِ، تَعْسَ عَبْدُ الدِّرْهَمِ، تَعْسَ عَبْدُ الْخَمِيصَةِ، تَعْسَ وَأَنْتَكْسَ، وَإِذَا شَبِكَ فَلَا أَنْتَقَشَ"

"Verloren is de slaaf van de dinar, verloren is de slaaf van de dirham, verloren is de slaaf van zijde en luxe. Hij is verloren en vernederd, en als hij verwond wordt, zal hij niet genezen."

(Sahih al-Bukhari)

Reflectie: De Profeet ﷺ waarschuwt dat wie zijn hart hecht aan rijkdom of luxe, een slaaf wordt van die dingen. Deze vorm van slavernij is onzichtbaar, maar net zo echt als de ketens van vroeger. Het is precies wat we vandaag zien: jongeren die hun identiteit zoeken in merken, geld, faam of zelfs likes op sociale media en daarin hun dienaarschap aan Allah verliezen.

1.4 Reflectieve laag

De boodschap van **ware dienaarschap** raakt elke dimensie van ons bestaan. In een wereld waarin succes vaak wordt gemeten aan **populariteit, bezit** of **comfort**, roept de Qur'an ons op om onze identiteit niet te zoeken in de ogen van mensen, maar in de **band met onze Schepper**. **Echte eer** ligt niet in hoe de wereld jou ziet, maar in **hoe jij Allah dient**.

In de **opvoeding** betekent dat dat we onze kinderen van jongs af aan laten begrijpen dat hun identiteit niet begint bij een beroemdheid, een sportheld of een influencer, maar bij **Allah**. Een kind dat weet **Wie hij dient**, groeit met **stevigheid, zelfvertrouwen** en **richting**. Niet omdat hij beter is dan anderen, maar omdat hij weet **waar hij vandaan komt, en waar hij naartoe leeft**.

Ook in het **onderwijs** mag het begrip **dienaarschap** geen bijzaak zijn. **Tawhīd** is niet slechts een theoretisch vak, maar de **kern van wie we zijn**. Islamonderwijs moet jonge mensen niet alleen **informer**en over rituelen of regels, maar hen **vormen tot bewuste gelovigen** die hun leven met overtuiging dragen.

En in onze **spiritualiteit** moeten we onszelf voortdurend afvragen: **Wie dien ik werkelijk?** Mijn comfort? Mijn verlangens? De verwachtingen van anderen? Of **mijn Heer**? Want zolang we

gebonden blijven aan onze **neigingen, gemakzucht** of **culturele gewoontes**, blijven we **gevangenen van onszelf**, ook al voelen we ons vrij.

Ware bevrijding begint pas wanneer we leren ons hart te kneden naar **gehoorzaamheid aan Allah**. Niet door dwang, maar door **liefde**. Dan worden we geen slaven van **systemen, trends** of **angsten**, maar **bewuste dienaars**, en bouwen we samen aan een **Ummah** die niet afhankelijk is, maar **verantwoordelijk**. Die niet meelooft met de wind, maar **leiding geeft met licht**.

1.5 Conclusie

Voor we praten over onderwerpen zoals *zina*, identiteit, opvoeding of Gaza, moeten we eerst iets heel belangrijks begrijpen: **wij zijn dienaren van Allah**. Dat is de basis van ons geloof. Als we dat vergeten, dan begrijpen we de rest van de Qur'an ook niet goed.

Want als je jezelf ziet als een dienaar van Allah, dan ga je **anders leven**. Je kiest niet meer zomaar wat goed voelt of wat anderen doen, maar je denkt eerst: "Wat wil Allah van mij?" Pas dan kan je juiste keuzes maken. Pas dan leef je met een doel.

Deze eerste les is geen strenge waarschuwing, maar **een wekker**. Het wil je wakker maken. Het wil je eraan herinneren dat jouw waarde niet zit in geld, likes of vrijheid, maar in jouw band met Allah. Echte eer en vrijheid vind je pas als je leeft zoals Allah het wil.

Kijk wat Allah zegt in de Qur'an, in Soera Al-Isra:

"سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا"

"**Heilig is Hij die Zijn dienaar bij nacht heeft meegenomen...**"

(Qur'an – Al-Isra, 17:1)

Hij noemt de profeet ﷺ niet 'leider' of 'held', maar **'dienaar'**. Want dat is de hoogste titel die een mens kan krijgen.

Als wij dat begrijpen, dan zullen we sterker staan. Dan zullen we anders naar het leven kijken. Dan bouwen we samen aan een **Ummah die leeft met overtuiging**, liefde en kracht – verbonden met Allah, en verbonden met elkaar. Moge Allah ons helpen om die dienaars van Hem te zijn, met heel ons hart.

Hoofdstuk 2 – De Betekenis en het Gewicht van de Shahada

2.1 Observatie

De shahada – “*Lā ilāha illa Allāh, Muḥammadur Rasūlullāh*” – vormt de sleutel tot de islam, de toegangspoort tot het geloof. Toch stellen we vast dat bij velen deze sleutel wel wordt uitgesproken, maar nooit bewust wordt vastgegrepen.

In de praktijk zie ik als islamleerkracht en veldwerker dat veel jongeren moslim zijn **omdat hun ouders dat zijn**. Ze kregen een **culturele islamitische opvoeding**: leren bidden, een beetje Arabisch, ramadan volgen, halal eten. Maar vaak **zonder verdieping, zonder doordachte keuze**. De islam werd hen aangereikt als een identiteit, maar zelden als een bewuste overtuiging.

In tegenstelling hiermee staan **bekeerde moslims**. Deze mensen herinneren zich vaak tot op het uur wanneer ze hun shahada uitspraken. Ze deden het bewust, rationeel en vanuit een diep verlangen naar zingeving en waarheid. En meestal zie je dat hun islam dieper geworteld is – juist omdat het een **actieve keuze** was.

Tijdens onze projecten in o.a. **Madagaskar** merkten we hoe sommige mensen **de shahada uitspreken voor een voedselpakket**, een zak rijst of andere hulp. Niet omdat ze overtuigd zijn, maar om iets te krijgen. Maar de shahada is geen inruilmiddel. Het is een **contract met Allah**.

Tijdens een humanitair project hebben we in de Filipijnen een moskee gebouwd in een streek waar mensen historisch gezien vóór de Spaanse kolonisatie al moslim waren. SubhanAllah, de respons was overweldigend. Na een lezing die ik daar gaf, hebben meer dan 30 mensen zich bekeerd. Dit toont aan hoe belangrijk het is om strategisch te denken in onze projecten: **een moskee is niet enkel een gebedsruimte, maar ook een centrum voor herontdekking van de ware identiteit**. Als je weet wáár je een moskee bouwt, kan het deuren openen voor volledige gemeenschappen om terug te keren naar hun oorspronkelijke geloof.

In onze tijd blijft de kracht van de **shahada** zichtbaar. Elke week bekeren zich mensen tot de islam, soms na jarenlange zoektocht, innerlijke reflectie of spirituele honger. Het is ontroerend en inspirerend. Maar tegelijk rijst er een **nieuwe uitdaging: wat gebeurt er ná die bekering?**

We zien helaas dat sommige nieuwe moslims, direct na hun shahada, terechtkomen in **conservatieve of rigide groepen** die hen overladen met regels, geboden en verboden – zonder ruimte voor opbouw, begrip of geleidelijke groei. Sommigen worden **gebombardeerd met fikh-vraagstukken, kledijregels of meningsverschillen** tussen scholen, nog voor ze de basis van tawheed begrijpen of leren bidden. Ik heb het persoonlijk meegemaakt: een bekeerling haakte enkele maanden later volledig af, overweldigd en in de war.

De **shahada is het begin van een reis**, geen eindpunt. En elke reis vereist geduld, begeleiding en ruimte. **Nieuwe moslims moeten de kans krijgen om stap voor stap te groeien**, op hun eigen tempo, met ruimte voor vragen, fouten en het vinden van hun weg in het geloof.

Daarnaast zien we vaak het volgende fenomeen: op het moment van bekering wordt iemand **overspoeld met knuffels, complimenten en tranen**, maar na enkele dagen... **verdwijnt iedereen weer in zijn eigen leven**, en staat de nieuwe moslim er alleen voor. Zonder begeleiding, zonder gemeenschap, zonder vriendschap.

Daarom is het dringend nodig dat we **investeren in opvang en nazorg**, door moskeeën, vzw's en initiatieven die nieuwkomers **structureel ondersteunen**. Niet enkel op het emotionele moment van shahada, maar in de maanden en jaren erna, in het begrijpen van de Qur'an, het integreren van geloof in het dagelijks leven, en het opbouwen van een gezonde spirituele identiteit.

“De shahada is niet zomaar een formule. Het is een levenskeuze.”

Tot slot leeft het idee in veel islamitische gemeenschappen dat **alle niet-moslims automatisch naar de hel gaan**. Kinderen leren het vaak als feit, zonder onderscheid, zonder context. Maar als we teruggaan naar de Qur'an en de tijd van de openbaring, merken we iets belangrijk:

De verzen die spreken over straf voor de ongelovigen zijn in de eerste plaats gericht aan mensen zoals de **Quraysh**:

- Die de boodschap **hoorden**,
- De Profeet ﷺ **persoonlijk zagen**,
- De waarheid **herkennen**,
- Maar uit **arrogantie of eigenbelang weigerden** te geloven.

In onze tijd is de situatie anders. Vele mensen in de wereld hebben de islam nooit echt leren kennen, laat staan op een zuivere, authentieke manier. Sommigen kregen een vervormd beeld via media, oorlog of slechte voorbeelden. Kunnen wij dan zomaar zeggen dat zij 'ongelovigen' zijn zoals in de Qur'an bedoeld wordt?

2.2 Qur'anverzen

Vers 1 – Surah Ta-Ha (20:8)

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى

“Allah – er is geen god dan Hij. Aan Hem behoren de mooiste namen.”

- **Ibn 'Ashur**: Deze vers bevestigt de *Tawhid* – de unieke goddelijkheid van Allah – als kern van geloof. Het is het uitgangspunt van elke gelovige handeling.
- **Ar-Razi**: Hij legt uit dat de ontkenning (la ilaha) gevolgd door de bevestiging (illa Allah) een volledige afwijzing is van alle andere afgoden of prioriteiten in het leven.
- **Al-Qurtubi**: De shahada omvat niet alleen woorden, maar ook overtuiging en daden. Wie de shahada zegt maar handelt alsof er meerdere machten zijn, heeft het wezen ervan niet begrepen.

Vers 2 – Surah Al-Hujurat (49:15)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا

“Voorwaar, de ware gelovigen zijn degenen die geloven in Allah en Zijn Boodschapper, en daarna geen twijfel koesteren...”

- **Ibn 'Ashur**: Echte iman komt met stabiliteit – geen twijfel, geen oppervlakkigheid. De shahada is dus een vaste innerlijke staat.
- **Al-Qurtubi**: Dit vers sluit perfect aan bij het idee dat de ware gelovige niet zweeft tussen werelden – hij is standvastig.
- **Ar-Razi**: Twijfel komt vaak voort uit een gebrek aan kennis. Dit onderstreept het belang van rationele verdieping in de shahada.

Vers 3 – Surah Al-Anfal (8:55)

"إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ"

"Voorwaar, de slechtste wezens bij Allah zijn degenen die niet geloven, terwijl zij (de waarheid) herkennen en toch niet geloven."

- **Ibn 'Ashur** legt uit dat deze beschrijving niet gaat over mensen die onwetend zijn of geen toegang hebben tot de waarheid, maar over mensen die **bewust weigeren** ondanks duidelijke bewijzen.
- **Ar-Razi** merkt op dat het ongelooft waarover hier wordt gesproken gepaard gaat met **hoogmoed en opzettelijke afwijzing** na kennis.
- **Al-Qurtubi** wijst erop dat de Qur'an een onderscheid maakt tussen degenen die **de waarheid kennen en afwijzen**, en degenen die **in onwetendheid verkeren** of **misleid** zijn.

De klassieke geleerden zoals **Ibn Taymiyyah**, **Al-Ghazali** en **Ibn 'Ashur** hebben hierover geschreven. Sommigen maken een onderscheid tussen:

- **Al-da'watul-mublaghah** (duidelijk overgebrachte boodschap), en
- **Al-'udhr bil-jahl** (verontschuldiging door onwetendheid).

Wie **de boodschap nooit op een duidelijke manier heeft ontvangen**, of een **vervormde versie** heeft gehoord, kan volgens deze geleerden **niet zomaar als 'ongelovige' veroordeeld worden in het Hiernamaals**.

Daarom is het niet aan ons om oordelen te vellen over wie naar het Paradijs of de Hel gaat. Dat behoort enkel toe aan Allah – "**de Meest Rechtvaardige en de Meest Barmhartige**".

We moeten de **Shahāda** dus niet alleen zien als een ticket naar het Paradijs, maar als een **daad van bewust gekozen overgave**. Iets wat niet iedereen op dezelfde manier of in dezelfde omstandigheden aangeboden krijgt.

2.3 Hadithreflectie

Hadith 1:

De Profeet ﷺ zei:

"من مات وهو يعلم أن لا إله إلا الله دخل الجنة"

"Wie sterft terwijl hij weet dat er geen god is dan Allah, zal het Paradijs binnengaan."

(Sahih Muslim)

Reflectie: De sleutelwoorden in deze hadith zijn "*weten*" (ya'lam). Het gaat dus niet om simpelweg uitspreken, maar om begrijpen, beseffen, erkennen. Zonder kennis is de shahada slechts klank.

Hadith 2:

De Profeet ﷺ zei:

"مَنْ قَالَ لِأَخِيهِ: يَا كَافِرٌ، فَقَدْ بَاءَ بِهَا أَحَدَهُمَا، فَإِنْ كَانَ كَمَا قَالَ، وَإِلَّا رَجَعَتْ عَلَيْهِ."

"Degene die over een ander zegt dat hij een ongelovige is – en het is niet zo – dan keert die uitspraak terug op hemzelf."

(Sahih al-Bukhari)

Reflectie: Deze hadith leert ons voorzichtig te zijn met het uitspreken van oordelen over het geloof van anderen. Het is niet aan ons om iemand zijn eindbestemming te bepalen. Alleen Allah kent iemands hart, omstandigheden en intenties. Te snel oordelen kan zelfs gevaarlijk zijn voor onze eigen ziel.

2.4 Reflectieve laag

Het uitspreken van de **shahāda** is geen magische formule die redding garandeert, maar een bewuste keuze om **Allah als Enige te erkennen en te dienen**.

In de opvoeding betekent dit dat we kinderen niet alleen de woorden "*lā ilāha illa Allah*" aanleren, maar hen ook laten begrijpen wat die woorden werkelijk betekenen: **liefde voor Allah**, gehoorzaamheid, afhankelijkheid en het afwijzen van elke vorm van afgoderij – of die nu komt in de vorm van idolen, trends of verlangens.

We moeten hen ruimte geven voor vragen en twijfels, zonder hen bang te maken. De shahāda is geen zwaard om anderen te veroordelen, maar een **brug naar barmhartigheid en inzicht**. We leren onze kinderen dat **Allah rechtvaardig** is, en dat het oordeel over wie gered wordt of niet uitsluitend aan Hem toebehoort, niet aan ons.

In het islamonderwijs moeten lessen over **tawhīd** en de betekenis van "*lā ilāha illa Allah*" centraal staan. Niet als droge theorie, maar als levenshouding. Culturele islam zonder overtuiging leidt tot spirituele leegte. Daarom moeten we ruimte scheppen voor geloofsvernieuwing, uit kennis en liefde, niet uit gewoonte of groepsdruk.

Ook in de da'wah en het gemeenschapswerk geldt: **oordeel niet over mensen** van wie je het verhaal niet kent. Velen hebben nooit een zuivere versie van de islam gehoord of gezien. Benader hen met zachtheid en respect. Laat jouw **karakter de uitnodiging** zijn.

En bovenal: wees **nederig**. Dat jij het geloof hebt mogen kennen, is geen prestatie – het is een **gunst van Allah**. En een gunst brengt geen arrogantie met zich mee, maar verantwoordelijkheid.

2.5 Conclusie

De shahada is het fundament van onze identiteit als moslim. Maar een fundament moet stevig zijn. Als het gebouwd is op gewoonte, cultuur of opportunisme, dan zal het instorten bij de eerste storm van twijfel of beproeving.

Alleen wie bewust en rationeel kiest voor Allah, zal ook spiritueel standvastig blijven.

De Shahāda is geen wapen om anderen uit te sluiten, maar een licht dat wij mogen dragen. Het gaat over erkenning van Allah, liefde voor Zijn Boodschap, en het volgen van de Profeet ﷺ, niet over het stigmatiseren van wie anders leeft.

Wanneer we begrijpen dat de Qur'an spreekt tot mensen die de waarheid **kenden en verwierpen**, beseffen we ook dat **niet elke niet-moslim** onder die categorie valt. Velen hebben nooit echt gehoord wat islam is, of slechts een verdraaide versie.

Laat ons daarom de Shahāda opnieuw benaderen zoals de metgezellen dat deden: met dankbaarheid, verantwoordelijkheid en liefde voor de mensheid. En laat ons vermijden om met onze woorden muren op te trekken, waar Allah misschien nog deuren heeft gelaten.

Hoofdstuk 3 – Het Gebed – De Ruggengraat van de Wereldvisie

3.1 Observatie

Er is geen pilaar in de islam die zo vaak genoemd wordt, maar ook zo vaak verwaarloosd wordt als het gebed (*as-salah*). In vele delen van de wereld, van België tot Japan, blijft het gebed een van **de grootste pijnpunten**. Velen bidden niet, of slechts sporadisch. En wie wel bidt, bidt vaak uit gewoonte, zonder reflectie, zonder verbinding, zonder begrip.

Leerlingen in de klas roepen met trots dat ze moslim zijn – *elhamdoelilah!* – maar wanneer het gesprek over het gebed gaat, wordt het stil. Onlangs nog stond ik voor een Turkse moskee en zag enkele oud-leerlingen voor de deur. Het gebed was bezig. Ik zei: "Kom mee naar binnen." Eén van hen antwoordde: "Ik bid straks thuis wel." Maar wie weet of hij dat werkelijk gedaan heeft? Iedereen lijkt wel een **excuus te zoeken** om het gebed uit te stellen of zelfs te vermijden.

In mijn ervaring als islamleerkracht vraag ik jaarlijks wie in de klas vijfmaal daags bidt. Elk jaar is het antwoord schokkend: **amper 20 à 25 procent van de leerlingen**, en vaak zijn dat de nieuwkomers uit landen als Somalië of Afghanistan. De derde generatie moslims? Die zijn het contact met het gebed grotendeels verloren.

En wat te denken van de vele jongeren die de *Fatiha* dagelijks opzeggen, maar **geen idee** hebben van de **betekenis**? Hoe kun je zeggen dat je een gesprek voert met Allah, als je niet eens begrijpt wat je zegt? Voor velen is het gebed gereduceerd tot een fysieke oefening zonder spirituele betrokkenheid – alsof het enkel cardio is.

Vele jongeren én ouderen kampen vandaag met allerlei verslavingen, van eindeloos gamen, scrollen en roken tot het bekijken van verboden beelden of het najagen van lusten. Wat velen niet beseffen, is dat de eerste stap naar **genezing** *geen therapie, geen medicatie, geen detox-kuur* is, maar **het gebed**.

Wie het gebed correct verricht, op tijd, met begrip, en met oprechte verbinding met Allah, zal merken dat de ziel rust vindt, het geweten wakker wordt, en zondes beginnen te wegen. Het gebed is geen plicht naast het probleem, het *is* het **begin van de oplossing**.

Zolang de voeten niet stevig staan op het gebedskleed, zal het hart blijven zwalken tussen verlangen en leegte.

3.2 Qur'anverzen

Verzen – Soera Al-Ma'arij (70:19-21)

إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا (19) فَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا (20) وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا (21) إِلَّا الْمُصَلِّينَ

"Voorwaar, de mens is in paniek (onrustig) geschapen. Als hem kwaad treft, raakt hij in paniek. En als hem goed wordt geschonken, is hij gierig. Behalve degenen die bidden."

- **Ibn 'Ashur** zegt dat het woord *halu'a* (هلوع) een intensieve vorm van **angstige begeerte**, iemand die niet bestand is tegen tegenslag en verslaafd is aan comfort. Maar de Qur'an biedt een uitzondering: *illa al-musallin*, behalve degenen die bidden.

- **Al-Qurtubi** stelt dat dit vers een psychologisch profiel van de mens schetst; **paniekerig en gierig**, en dat gebed de therapie is die dit karakter hervormt.
- **Ar-Razi** legt uit dat het gebed **het ego temt**. Het structureert het leven, maakt ons geduldig in tijden van beproeving en dankbaar in tijden van overvloed. Wie werkelijk bidt, leert zich niet langer te laten leiden door impulsen.

Dit betekent dat een moslim zijn wereldbeeld niet enkel baseert op wat hij vandaag voelt of bezit, maar op de grotere werkelijkheid van het hiernamaals, van de Ummah, van het Goddelijke plan. Wie bidt, overstijgt zichzelf.

Vers – Surah Al-Ma'arij (70:23):

الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ

"Degenen die standvastig (of voortdurend) in hun gebeden zijn."

- **Ibn 'Ashur** stelt dat "دَائِمُونَ" (standvastig) een diepere dimensie heeft dan enkel het nakomen van gebedstijden. Het verwijst naar **volgehouden aandacht en toewijding** aan het gebed. Dit zijn mensen die hun gebeden nooit verwaarlozen, ongeacht hun situatie of omgeving. Het gebed vormt de **ruggengraat van hun dagelijks leven**.
- **Al-Qurtubi** Hij legt uit dat deze vers deel uitmaakt van een reeks verzen waarin Allah de eigenschappen opsomt van de **ware gelovigen**. Volgens hem omvat "**da'imoon**" ook: het bidden **in khushu'** (nederigheid), het correct verrichten van de verplichte gebeden én de nawafil (vrijwillige), en het **bewustzijn van het belang** van het gebed als band met Allah.
- **Ar-Razi** merkt op dat de vermelding van "**da'imoon**" duidt op **constante spirituele verbinding**. Deze mensen zoeken **geen excuses** om te bidden. Integendeel, het gebed is hun **morele anker**. Zelfs wanneer anderen het gebed verwaarlozen, blijven zij het verrichten met toewijding.

Allah spreekt hier verder over diegene die standvastig zijn in hun gebeden en welke karakterkenmerken ze ervan krijgen.

Karakterkenmerken van de oprechte gelovige

Verzen – Soera Al-Ma'arij (70:24–34)

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ

"En in wiens rijkdom een rechtmatig deel is." (70:24)

- **Ibn 'Ashur** duidt op een bewustzijn dat bezit een vertrouwen is van Allah en dat men verplicht is te delen.
- **Al-Qurtubi** benadrukt dat deze aya de sociale verantwoordelijkheid in de islamitische economie, een gelovige denkt niet enkel aan zichzelf.
- **Ar-Razi** verklaart dat het woord "*ma'lūm*" ('bekend deel') verwijst naar zowel Zakat als vrijwillige sadaqa die men structureel geeft.

لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

"Voor de bedelaar en de behoeftige die niet bedelt." (70:25)

- **Ibn 'Ashur** duidt dat Allah beide types armen noemt; wie vraagt en wie niet durft vragen, om ons te waarschuwen dat we geen oordeel mogen vellen over iemands noden.
- **Al-Qurtubi** verklaart dat dit vers een oproep is om met inzicht en compassie te geven: niet enkel reageren op zichtbare armoede, maar ook de verborgen nood herkennen.
- **Ar-Razi** verduidelijkt dat "*Al-mabrûm*" vaak zelfs armer is dan de vragende, maar wordt over het hoofd gezien.

وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ

"En degenen die in de Dag van de Vergelding geloven." (70:26)

- **Ibn 'Ashur** verduidelijkt dat deze aya aantoont dat het werkelijk geloof in het hiernamaals leidt tot ethisch gedrag in deze wereld.
- **Al-Qurtubi** zegt dat wie gelooft in de Wederopstanding, zal automatisch rechtvaardig zijn in daden.
- **Ar-Razi** verklaart dat geloof in de Dag des Oordeels de morele motor achter liefdadigheid en kuisheid is.

وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ

"En degenen die de bestraffing van hun Heer vrezen." (70:27)

- **Ibn 'Ashur** verduidelijkt dat "*Mushfiqûn*" niet alleen angstig zijn betekent, maar ook diep bewogen en nederig.
- **Al-Qurtubi** zegt dat echte spiritualiteit altijd een element van vrees bevat, als tegengewicht voor trots of gemakzucht.
- **Ar-Razi** verklaart dat deze vrees balans brengt in het religieuze leven en houdt ons wakker bij het verrichten van plichten.

إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ

"Waarlijk, voor de bestraffing van hun Heer is niemand veilig." (70:28)

- **Ibn 'Ashur** verduidelijkt dat zelfs de vroomste niet zeker is van veiligheid; dit vers maakt ons nederig en waakzaam.
- **Al-Qurtubi** zegt dat niemand zichzelf als 'veilig' mag beschouwen; arrogantie is een sluipmoordenaar van geloof.
- **Ar-Razi** verklaart dat dit vers bedoeld is om constante bewustwording te stimuleren; veiligheid ligt in voortdurende toewijding.

وَالَّذِينَ هُمْ لِأُفْوَجِهِمْ حَافِظُونَ

"En degenen die hun kuisheid bewaren." (70:29)

- **Ibn 'Ashur** verduidelijkt dat zij hun seksuele verlangens beschermen binnen toegestane grenzen.
- **Al-Qurtubi** zegt dat dit een teken is van zelfbeheersing en godsvrees; geboren uit taqwa.
- **Ar-Razi** verklaart dat kuisheid een afgeleide is van spirituele zuiverheid die via het gebed wordt versterkt.

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ

"Behalve bij hun vrouwen of wat hun rechterhand bezit; daarin treft hen geen blaam." (70:30)

- **Ibn 'Ashur** verduidelijkt dat de islam menselijke noden erkent maar legt duidelijke grenzen vast.
- **Al-Qurtubi** zegt dat trouw binnen huwelijk het fundament van morele stabiliteit is.
- **Ar-Razi** verklaart dat deze uitzondering Allah's barmhartigheid én Zijn orde aantoont.

فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ

"Wie daarbuiten iets zoekt, zij zijn de overtreders." (70:31)

- **Ibn 'Ashur** verduidelijkt dat elke seksuele handeling buiten deze kaders een inbreuk is op de zuiverheid.
- **Al-Qurtubi** zegt dat dit duidt op moreel verval en verlies van spirituele discipline.
- **Ar-Razi** verklaart dat zulk gedrag de spirituele impact van het gebed vernietigd.

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ

"En degenen die trouw zijn aan hun toevertrouwde zaken en beloften." (70:32)

- **Ibn 'Ashur** verduidelijkt dat vertrouwen bewaken een weerspiegeling is van een integer hart.
- **Al-Qurtubi** zegt dat wie trouw is aan mensen, meestal ook trouw is aan zijn gebed
- **Ar-Razi** verklaart dat trouw aan beloften een kenmerk is van ware imān.

وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ

"En die standvastig zijn in hun getuigenis." (70:33)

- **Ibn 'Ashur** verduidelijkt dat eerlijke getuigenis het recht en de gemeenschap beschermt.
- **Al-Qurtubi** zegt dat standvastigheid in getuigenis nauw verbonden is met waarachtigheid in het gebed
- **Ar-Razi** verklaart dat hiervoor moed en morele helderheid vereist zijn.

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

"En die zorgvuldig toezien op hun gebeden." (70:34)

- **Ibn 'Ashur** verduidelijkt dat dit verwijst naar punctueel, bewust en toegewijd bidden.
- **Al-Qurtubi** zegt dat dit vers het gebed presenteert als de bekroning van alle daden; wie het bewaakt, bewaakt zijn ziel
- **Ar-Razi** verklaart dat het hier niet enkel gaat om het verrichten van het gebed, maar om het levend houden ervan in het hart.

De eigenschappen van wie werkelijk bidt

Deze verzen uit Soera Al-Ma'arij beschrijven niet zomaar een gelovige, maar de **diepste kenmerken van iemand wiens gebed echt is**. Niet het gebed als gewoonte, maar als transformatie. Ze geven, uit vrees voor Allah, zonder dat iemand het vraagt. Ze geloven oprecht in de Dag des Oordeels. Ze leven kuis, houden zich aan hun beloften en zijn eerlijk in hun getuigenis. En bovenal: ze beschermen hun gebed; niet alleen in uitvoering, maar ook in betekenis.